

ප්‍රශ්න තුන අංක 1

සම්පාදක

පූජ්‍ය අතුරේගොඩ රතනසාර හිමි

ධර්ම දානය

රංජිත් මනම්පේර්
ඉන්ද්‍රානි මනම්පේර්
හිරනා ඉරාපි මඩපාත
හසන්ත සමන් මඩපාත
කසුන් ඉෂාර මනම්පේර්

දුවණියට ඔවදන්...

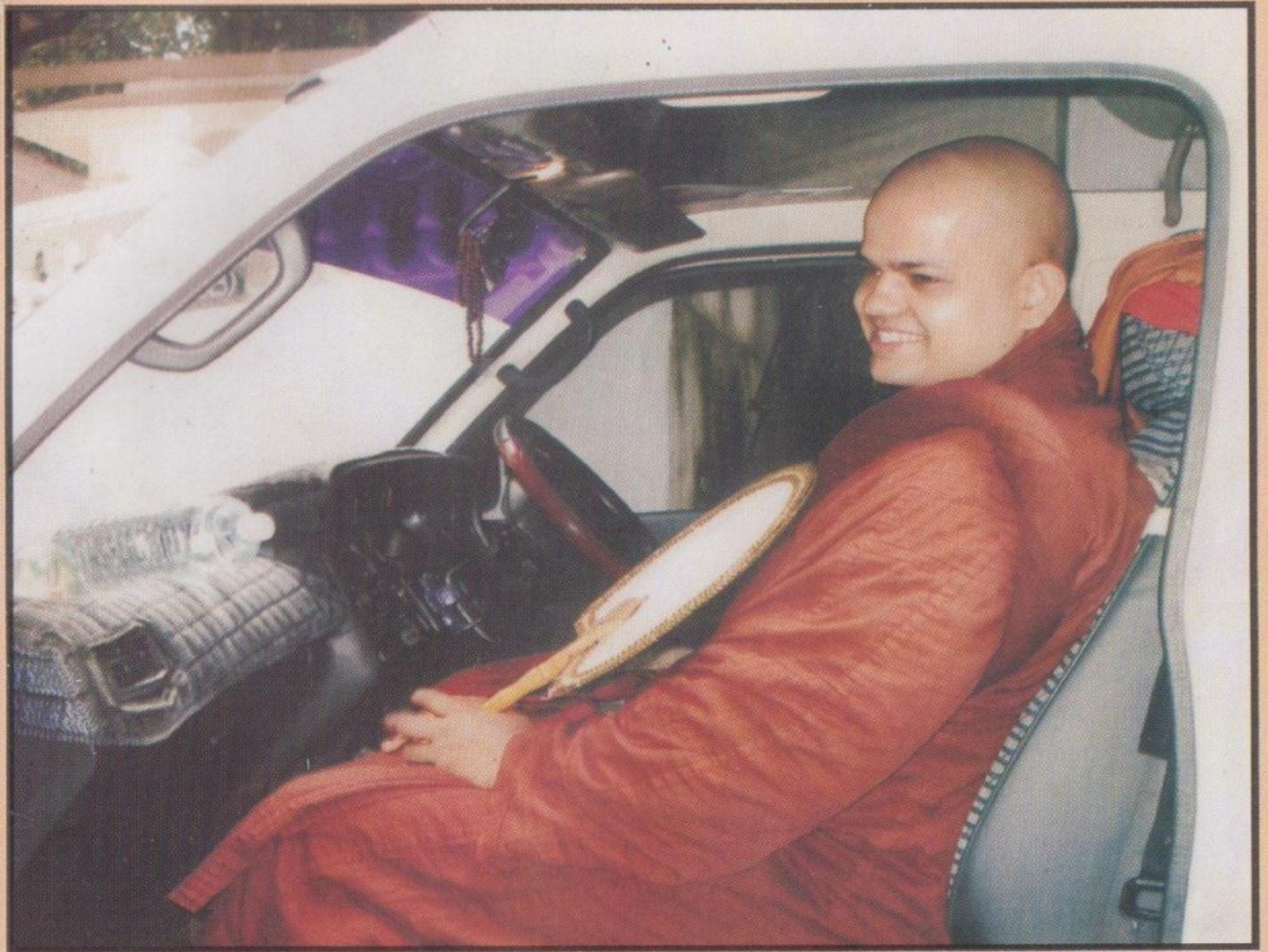
ලැබ ගනු පිණිස වනිතාවට උරුම	යුවේ
සංකර පර සිරිත් අපහට උරුම	නොවේ
සංවර ගුණය විලිඛිය දෙක ඇතිව	ලොවේ
හැම මොහොතකම පිවත් විය යුතුය	දුවේ

පිටුදැක නිබඳවම කේලම සහ	බොරුව
වැඩිහිටි දෙගුරුනට ලබැඳිව ගරු	සරුව
කල් ගත කරන විට ගේ දොර වැඩ	හුරුව
සැනසුම ලබා ගත හැකිවෙයි දුක	දුරුව

විලිඛිය රුකෙන ඇඳුමෙන් හෙළ කතට	හුරු
සැරසිය යුතුය නිතරම පන තිබෙන	තුරු
කරමින් දිනපතා ඔබ තෙරුවනට	ගරු
වනිතාවක් වෙයන් කරුණා ගුණය	පිරු

දවසින් දවස සඳ් දහමට යොමුව	ලැම
පත පොත දහම කියවීමෙන් අනගි	තම
ආදරණිය දියණිය මගෙ දෙනෙත	සම
සුවඳැති මලක් වෙනු මැන මේ සිහල	බිම

40 වන ජීවිත දින සැමරීම

පූජ්‍ය පාද

ලග්ගල කලානාහිංසා සිව්මැනි වහන්සේ

සුභාසිංහනය

බුදු උපතේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ධර්මය ලොවට දායාද විය. ධර්මය අනුව ජීවත් වන සියලු දෙනාට ලොව ලබාගත නොහැකි සම්පතක් නැත. ලොව උතුම් නිර්වාණ සම්පත්තිය පවා ලැබෙන්නේ ධර්මය අනුව ජීවිකාව පවත්වන අයට යි.

මෙම දහමි ග්‍රන්ථය ලිවීමේදී එම දහමි මාර්ගය කුමක් ද ? යන්න හොඳින් පහදා දී ඇත. පූජ්‍ය අකුරේගොඩ රතනසාර හිමිපාණේ කලක් තිස්සේ අපට උපහාර පිණිස ධර්ම දානයක් කළ යුතුයි කියා සිතේ පැවති මෙහි සංකල්පනාව ඉටු කිරීමේ වශයෙන් මාගේ උපන්දිනය වෙනුවෙන් සෙත් මෙන් ප්‍රාර්ථනාවෙන් කරන මේ උතුම් පිංකම සාදර සිතින් අනුමෝදන් වෙමි. ධර්ම ග්‍රන්ථයේ සම්පාදක පූජ්‍ය අකුරේගොඩ රතනසාර හිමිපාණන් වහන්සේට නිදන් නිරෝගි සුව දිගාසිරි කෙළවර අමා මහ නිවන් සුව පිණිස මේ උතුම් පින උපකාර වේවා !

මුද්‍රණ වියදම් වශයෙන් කාලය, ධනය ශ්‍රමය වෙන්කළ බොරැල්ලේ මොඩ් ටේලර්ස් අධිපති රංජිත් මනම්පේරි සහ ඉන්ද්‍රානි මනම්පේරි ද දරුවන් වන හිරන්‍යා ඉරාමි මධිපාත, හසන්ත සමන් මධිපාත, කසුන් ඉෂාර මනම්පේරි, යන මහත්ම මහත්මීන්ට නිදන් නිරෝගි සුව දිගාසිරි පිණිසත්, කරන කියන රැකි රක්ෂා කටයුතු දියුණුව පිණිසත් හේතු වේවා ! වාසනා වේවා ! කියා මෙහි සිතින් ප්‍රාර්ථනා කරමි. මිය පරලොව ගිය සිරිසේන මනම්පේරි පියතුමාටත්, කේ. එම්. පුංචිරාළ පියතුමා ප්‍රධාන ඥාතින්ටත් අමාමහ නිවන් සුව පිණිස වේවා ! ඔබ අප සැමට සදාකාලික සැප ඇති අමාමහ නිවන් සුව ලැබේවා !

සියලු දෙනා ලොව සැපවත් වේවා !

මෙයට,
කාරැණික,
ලග්ගල කලාණුවංස හිමි

ගල්දූව ආරණ්‍ය සේනාසනය
කහව, අම්බලන්ගොඩ.

2014. 11. 08

නවෝ නස්ස හගවනෝ අරනනෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !!!

මෙම අගනා දහම් ග්‍රන්ථය සංස්කරණය කරනු ලබන්නේ “මිලින්ද ප්‍රශ්නය” නමැති පොත් වහන්සේගෙන් ගත් ප්‍රශ්න තුනක් ඇතුළත්වය. එම ප්‍රශ්න තුන නම්,

1. ඥාති ප්‍රේත පින්පෙත් ප්‍රශ්නය
2. සිහින පෙනීමේ ප්‍රශ්නය
3. අකල් මරණ ප්‍රශ්නය යන

ප්‍රශ්න තුන මාතෘකා කර සාදන ලදි. මෙය සංස්කරණය කරනු ලැබුයේ ක්‍රි. වර්ෂ 2010 පෙබරවාරි මාසයේ කොස්ගොඩ දිවියාගල ආරණ්‍ය සේනාසනයෙනිදි. මුද්‍රණය කිරීම සඳහා අනුග්‍රාහක ශක්තියක් නොලැබුණු නිසා නැවත 2014 සැප්තැම්බර් මාසයේ අම්බලන්ගොඩ ගල්දූව ශ්‍රී කල්‍යාණී යෝගාග්‍රාමයෙහි පිටපත් කර මුද්‍රණය සඳහා සූදානම් කර තබමි.

ඥාති ප්‍රේත පින්පෙත් ප්‍රශ්නය

“ස්වාමිනි, නාගසේනයන් වහන්ස, මේ ලෝකවාසී දායකයෝ දන්දි තම තමන් නමින් මිය පරලොව ගියා වූ ඥාති ප්‍රේතයන්ට මෙම දානයෙහි පින්පෙත් ඒ අපගේ ඥාති ප්‍රේතයන්ට අත්වේවා ! ශ්‍රී කියා පින් අනුමෝදනා කරන්නාහුය. ඒ පින් අනුමෝදන් කරපු හේතුවෙන් මදක් හෝ විපාකයක් එකී ඥාති ප්‍රේතයෝ ලබන්නහු ද ? ය” විචාළෝය. “මහරජතුමනි, සමහර ප්‍රේතයන් ලබති. සමහර ප්‍රේතයන් පින් නොලබන්නාහුය. ස්වාමිනි, කිනම් කෙනෙක් පින් ලබන්ද ? කිනම් කෙනෙක් නොලබන්ද ? මහරජතුමනි, එක්සිය තිස් හයක් නිරයන්හි උපන්නා වූ නිරිසත්වයෝ පින්පෙත් හා දුන් බත් නොලබති. ස්වර්ගී ලෝකවලට පැමිණියා වූ දෙවියොත් පින් පෙත් නොලබන්නා හ. නිරිසත්

යෝනිගත සත්වයෝත් පින් නොලබන්නාහ. ප්‍රේත යෝනිගත වූ සතර ආකාරයේ ප්‍රේතයන්ගෙන් අනේක වර්ෂී ගත සහස්‍රයෙහි මහදුක් අනුභව කරමින් ඒ ඒ ස්ථානයන්හි වමන, ගභීරාලාදිය අනුභව කරමින් වාසය කරන්නාවූ වන්තාසික නම් ප්‍රේතයෝද, අනෙක බුද්ධාන්තරයන්හිත් යැපීමට ප්‍රමාණවත් ආහාර පානයන් නොලබමින් සා පිපාසාවෙන් පෙළෙන්නා වූ බුප්පිපාසික ප්‍රේතයෝද, දුරාගිය රැක් සිදුරු ඇවිලගත් ගින්නදර සෙයින් කුසතුල ඇවිල දවන්නා වූ ගිනි ජාලාවෙන් දැවී දැවී මහාදුක් වේදනා විඳින්නා වූ නිප්ක්ධාමකණ්ණික ප්‍රේතයෝද යන මේ ත්‍රිවිධ වූ ප්‍රේතයෝත්, ඔවුන් වෙනුවෙන් අනුමෝදන් කරවන පින් පෙත් නොලබති. ඥාති, මිත්‍රාදීන් විසින් දුන් දෙයින් යැපෙන්නා වූ ප්‍රේතයෝ එම පින්පෙත් ලබති. පරදත්තුප පිටි වූ ප්‍රේතයෝද සිහි කරන්නාහුම පින් ලබන්නාහුය,” යි වදාළ සේක.

“ස්වාමීනි, නාගසේනයන් වහන්ස, යම් ප්‍රේතයෙක් උදෙසා දානාදියක් කරන ලද්දේද, එසේ නම් එම ප්‍රේතයෝ පින්පෙත් නොලබන්නාහු නම්, එම හේතුවෙන් දායකයන්ගේ දානය අස්ථානගත වන්නේය. නිෂ්චල වන්නේය” යි කිත. “මහරජතුමනි, දෙන දානය අවල නොවන්නේය, අවිපාක නොවන්නේය. එම දානය පිරිනමන දායකයෝම, චලානිසංසය අනුභව කරන්නාහුය,” යි වදාළහ. “ස්වාමීනි, එම නිසා මට කාරණයක් අභවා වදාළ මැනව” යි කිත. “මහරජතුමනි, මේ ලෝකයෙහි යම් කිසිවෙක් තමන්ගේ දුර පළාතක සිටින නැදෑයන් බලන්ට යාමට කැමතිව ආහාර පාන පිළියෙල කොට ගෙන කදාහින්ගේ නිවෙස්වලට යති. එවිට එම නැදෑයෝ නොසිටියොත් එම ආහාර පාන පිළිනොගත්තොත් කරන්නේ මොකක්ද ?”

“ස්වාමීනි, නාගසේනයන් වහන්ස, එසේ ගෙනෙන ලද කිසිවක් අපතේ නොයන්නේය. ගෙනා අයටම හිමිවන්නේය.” “රජතුමනි, එපරිද්දෙන්ම දායකයෝම ගෙනා දේ භුක්ති විඳින්නේය. තවද රජතුමනි, යමෙක් නිවසකට ඇතුළු වූයේ එම නිවසට ඇතුල් වූ දොරටුව හැර

වෙනත් දොරටුවක් නැත්නම් එම පුරුෂයා එම නිවසින් පිටවන්නේ කෙසේද ? ස්වාමීනි, ඇතුල් වූ දොරටුවෙන්ම පිටවන්නේය” යි කිත.

“මහරජතුමනි, එපරිද්දෙන්ම දායකයෝම එම දානයේ ඵලය අනුභව කරන්නාහුය” යි වදාළ සේක. ස්වාමීනි, මෙසේ මේ වදාළ කාරණය එසේම වේවා ! මමද එය පිළිගනිමි. දායකයෝම එම දානයාගේ ඵලය අනුභව කරන්නාහුය. එයට අපි විරුද්ධ නැත. ස්වාමීනි, මේ දායකයන් විසින් දෙන ලද්දා වූ මතක දානය ඥාති ප්‍රේතයන්ට පැමිණෙන්නේය. එම ඥාති ප්‍රේතයෝද දානයේ විපාක අනුභව කරති. ඒ හේතුවෙන් ප්‍රාණඝාත කරන්නා වූ රෝද වූ සත්ව ඝාතනය කිරීමෙන් ලේ වැගිරුණු වධක වේතනාව වූ විත්ත සංකල්පනා ඇති යමෙක් බොහෝ සෙයින් ප්‍රාණඝාත කොට දරුණු අකුසල කම්යන් රැස් කරගෙන, මාගේ මෙම ක්‍රියාවේ විපාකය ඥාති ප්‍රේතයන්ට අත්වේවා ! කියා ඥාති ප්‍රේතයන් ට අකුසල් දෙන්නේ නම්, එම පාප කම්යේ විපාකය ඔවුන්ට පැමිණේවිද ? රජතුමනි, එසේ අකුසල් නොපැමිණෙන්නේය. “ස්වාමීනි, යමක් කරණකොට ගෙන, කුසල කම්ය පැමිණෙන්නේය. අකුසල කම්ය නොපැමිණෙන්නේය” යි වදාළා වූ එම අර්ථයෙහි එසේ වන්නට හේතුවක් නැත්තේය. එසේ වන්නට හේතුව කුමක්ද ? “මහරජාණෙනි, තොපි විසඳන්නෙකු ඇතැයි සිතා, නොවිවාළ යුත්තක් නොවිවාරව” යි වදාළ සේක. මොන හේතුවක් නිසා අහස එල්ලි ගත හැකි දෙයක් නැතිව නිරාලම්භන වීද ? මොන හේතුවක් නිසා ගංගාවෝ උඩුගං බලා නොයන්නෙහිද ? මොන හේතුවක් නිසා මනුෂ්‍යයෝ දෙපා හිමියන් වීද ? පක්ෂිහුත් දෙපා ඇතියවුන් වීද ? මොන හේතුවකට මෘගපාතිහු සතරපාද ඇතියවුන් වීද ? යි, කියා එම කාරණයන් තෙපි මාගෙන් විවාරන්නෙහිද ? මෙවැනි දේ නොවිවාරව.”

“ස්වාමීනි, නාගසේනයන් වහන්ස, මම ඔබ වහන්සේ වෙහෙසට පත්කිරීම පිණිස ප්‍රශ්න විවාරනවා නොවෙයි. මේ ලෝකයේ බොහෝ මිනිසුන් ආත්මාර්ථකාමීහ. වැරදියට සිතන්නාහ. බුද්ධිය හිනය, අඩු

වැරදි පැත්තම සොයන්නාහ. ඒ අඥාණයන්ට එවන් මෝඩ සිතිවිලි නොවන්නට, අසන්නට අවස්ථාවක් නොතැබීම පිණිස, ඔබ වහන්සේගෙන් මෙවන් ප්‍රශ්න අසනවා හැර වෙනෙසට පත්කිරීමේ කැමැත්තක් නැතැයි” කීහ. “රජතුමනි, පාප කමීය සමග නොකළ කල්හිද මෙබඳු ප්‍රයෝගයෙන් ප්‍රාණඝාතාදිය කරව, ය කියා නොදුන් කල්හිද පාප කමීය සමග බෙදා ගන්නට නොහැකි වන්නේය. යම් සේ මනුෂ්‍යයෝ උණබටාමාතිකාදි ජලය ඉසිලීමෙන් ජලය ඇතට ගෙන යති. එසේම මහරජාණෙනි, ඝණ ගල් පථිත එසේ උණබට දිගේ ඉසිලීමකින් කැමති තැනකට ගෙන යාමට හැකිවේද ? යි” අසා වදාළ සේක. “ස්වාමීනි, එසේ කළ නොහැක. රජතුමනි, එපරිද්දෙන්ම කුසල කමීය බෙදාගන්නට හැකිවන්නේය. අකුසල කමීය බෙදාගන්නට නොහැකි වන්නේය. තවද මහරජතුමනි, පහන්තිර සහ තෙල් දමා පහන් දල්වන්නට හැකි වන්නේය. එසේම රජතුමනි, වතුර දමා පහන් තිර දල්වන්නට හැකිද ? ස්වාමීනි, එසේ කළ නොහැක. මහරජතුමනි, එපරිද්දෙන්ම කුසල කමීය ඔවුනොවුන්ට බෙදාගැනීමට හැකි වන්නේය. පාප කමීය එසේ බෙදා ගැනීමට නොහැක.”

“තවද මහරජතුමනි, ගොවියෝ ජලාශයන්ගෙන් ජලය හරවා ගෙනගොස් ධාන්‍ය වපුරා ගොවිතැන් කරන්නාහුය. එයාකාරයට මහා සමුද්‍රයෙහුත් ජලය ඇල වේලි මාගියෙන් ගෙනගොස් ගොවිතැන් කළ හැකිද ? ස්වාමීනි, එසේ කළ නොහැක. රජතුමනි, එසේම කුසල් බෙදා ගැනීමට හැකිය. අකුසල් බෙදා ගැනීමට නොහැකි ය. ස්වාමීනි, කුමන හේතුවක් නිසා කුසල් බෙදා ගැනීමටත්, අකුසල් බෙදා ගැනීමට නොහැක්කෙන් මන්ද ? යි මට පහදා දෙන මෙන් ඉල්ලා සිටිමි. මම කිසිවක් නොදන්නා අන්ධයෙක් නොවෙමි. ඔබ වහන්සේ වදාළ දෙයක් අසා දැන ගන්නෙමි” යි කීහ. “මහරජතුමනි, අකුසලය ඉතා ස්වල්ප වන්නේය. කුසලය ඉතා මහත් වන්නේය. ස්වල්ප බැවින් අකුසලය කරන්නා විසින්ම ග්‍රහණය කෙරෙයි කුසලය මහත් බැවින් දෙවියන් සහිත වූ ලෝකයෙහි පැතිරෙන්නේය. ස්වාමීනි, මීටම උපමාවක් කර

වදාළ මැනව” යි කීහ. “රජතුමනි, ජල බිංදුවක් පොළොවෙහි පතිත වන්නේ නම් එම ජලබිංදුව පොළොවෙහි දුරකට ගලා යන්නද ? නැත ස්වාමිනි, යම් තැනක එම ජල බිංදුව පතිත වුව ද එහිම එය සිඳි යන්නේය. රජතුමනි, එය කිනම් හේතුවක් නිසාද ? ස්වාමිනි, ජල බිංදුව කුඩා නිසයි. මහරජතුමනි, එපරිද්දෙන්ම පාපය ඉතා කුඩා වන්නේය. කුඩා නිසා පව් කරන්නාහු ග්‍රහණය කොට හිඳිනේය. අනුන්ට බෙදීමට නොහැකිය. තවද, මහරජාණෙනි, යම් සේ මහත් වූ මහා මේඝයක් සකල පෘථිවි තලය තෙත් කරමින් වසින්තේ නම් මහා මේඝය භාත්පසින් දිසානු දිසාවෙහි පැතිරේද ?”

“එසේය, ස්වාමිනි, එම මහා වණිව හෙල්, විල්, ඇල, දොළ, ගංගා, විල්, පොකුණු, පහත් බිම් සියල්ල පුරවා බොහෝ ප්‍රදේශයක් පුරා පැතිරෙන්නේය. මහරජතුමනි, එපරිද්දෙන්ම පුණ්‍ය කමිය ඉතා බලවත් වන්නේය. එය සියළු දෙව් මිනිසුන්ටත් බෙදන්නට හැකි වන්නේය.” යි වදාළ සේක. “ස්වාමිනි, නාගසේනයන් වහන්ස, කිනම් හේතුවක් නිසා අකුසලය කුඩාවිත් කුසලය මහත්වීමක් වන්නේද ?” “රජතුමනි, මේ ලෝකයෙහි යමෙක් බුද්ධාදි උත්තමයන්ට දන් දෙන්නේය, සිල් සමාදන් වන්නේය. පොහොය දිනයන්හි පුණ්‍ය කටයුතුවල යෙදෙන්නේය. එවිට එම පුරුෂයා සතුටු වන්නේය. ප්‍රබෝධමත් භාවයට පත් වන්නේය, ප්‍රසන්න වූ සිත්ක් ඇති වන්නේය. ඔහුට එය සිහිපත් වන වාරයක් පාසා සතුටක් ඇතිවන්නේය. මහරජතුමනි, යම් සේ බොහෝ වූ පිරිසිදු ජලයෙන් සම්පුර්ණ වූ ලිඳවන්හි එක් දිසාවකින් උල්පත් ජලය ලිඳට ගලා එන්නේ නම්, තවත් දිසාවකින් පිරුණු පැන් නික්ම යන්නේය. එසේ නිරන්තරයෙන් පැන් නික්ම යන කල්හිත් නැවත නැවතත් පිරිසිදු ජලය ගලා එන්නේය. කිසිවෙකුටත් එම ජලය හිස් කරන්ට නොහැකිය. මහරජාණෙනි, එපරිද්දෙන්ම කුසල කමිය නැවත නැවතත් වර්ධනය වන්නේය. එම පුරුෂයා අවුරුදු සියයකට පෙර කරන ලද එම කුසලය සිහි කරන්නේ නම්, සිහිකරන සිහිකරන වාරයක් පාසාම පිරිසිදු ලිඳට පිරිසිදු ජලය ගලන්නා සේම තව තවත්

කුසල් බලය දියුණු වන්නේය. එම පුරුෂයාගේ එකී කුසල් කමිය යම්තාක් කැමති කෙනෙකුත් සමග බෙදාගැනීමට හැකි වන්නේය, මෙම ප්‍රශ්නයෙහි යම් කාරණයකින් කුසල කමිය ඉතා බොහෝ වෙත්ද, එයටම දැක් වූ මෙම කාරණය යි” වදාළ සේක.

“මහරජතුමනි, යමෙක් පාප කමියක් කරගෙන අභිසත්ත රජතුමා මෙන් පසුව ගෝක වන්නාහ. සිත දුච්ච වන්නේය. ඇතිලෙන්තේය, නොපැතිරෙන්නේය, බිය වන්නේය. තමාම වෝදනාවට පැමිණෙන්නේය. නොවැඩෙන්නේය. එහිම ඝෂය භාවයට පැමිණෙන්නේය. රජතුමනි, යම් සේ බොහෝ උස් මිටි වූ බොහෝ වැලි ඇත්තා වූ විශළි ගංගාවෙහි වකුටු වූ එක් භාගයකින් ගඟ ඉහළ පටන් ගලන්නා වූ ස්වල්ප වූ ජලය පිරිහෙන්නේය. ඝෂය වන්නේය. එම ජලය වැල්ලෙහිම සිඳෙන්නේය.”

“මහරජතුමනි, එපරිද්දෙන්ම පාප කමිය කරන්නාගේ සිත ඇතිලෙන්තේය. වකුටු වන්නේය. පෙරළෙන්නේය, ගෝක කරන්නේය, තැවෙන්නේය, පිරිහෙන්නේය, ඝෂය වන්නේය, පව් කළ වේලෙහිම ඝෂය භාවයට පැමිණෙන්නේය. රජතුමනි, මෙම ප්‍රශ්නයෙහිදී යම් කාරණයක් අකුසල කමිය ස්වල්ප වීද එයටම දැක් වූ කාරණය” යි වදාළ සේක. “යහපති ස්වාමීනි, නාගසේනයන් වහන්ස, මෙසේ මෙම ප්‍රශ්නයත් එසේම පිළිගන්නෙමි” යි කියා වණිනා කළහ.

නිමි.

මහා සවස්ත (සිහින පෙනීමේ) ප්‍රශ්නය

වර්තමාන සමාජයේ බොහෝ අය තම තමන් දකින සිහින ගැන නොයෙක් නොයෙක් ආකාරයට සිතන, කියන, සතුවට, දුකට, විවිකිවිජාවට, බියට (පත්වීමත්) කොසොල් මහරජතුමා සේ නොයෙකුත් කපටි කෙරාටිකයන්ගේ දෙබිඩි කටාවලට අසුවන නිසා මෙම ප්‍රශ්නයත් සටහන් කරමි.

“ස්වාමිනි, නාගසේනයන් වහන්ස, මේ ලෝකයෙහි ස්ත්‍රී පුරුෂයෝ, යහපත් වූ ද, පව්වූ වූද, පෙරදුටුවා වූ ද, නොදුටුවා වූද, පෙරකළා වූද, නොකළා වූ ද, සැප ඇත්තා වූද, හය සහිත වූ ද සිහින දකිති. ඉතා ඇතයෙහිද, සම්පයෙහිද, බහුප්‍රකාර වූද, නොයෙක් වර්ණ ඇති සිහින දකිති. මෙකී සිහින මොනවාද? මෙකී සිහින කවරෙක් දකිද?” යි ඇසූහ.

“ මහරජතුමනි, සිතට යමක් අරමුණුව පැමිණේද, මේ සිහිනය නම් එම නිමිත්ත මාත්‍රයෙක, වාත ප්‍රකෘතිවූ පුද්ගලයා අහසින් ගමන් කරන්නා වූ සිහින දකිති. පිත්ත ප්‍රකෘති වූ පුද්ගලයා අග්නි (ගිනි) දාහාදි සිහින දකින්නේය. සෙම් කිපුනාවූ පුද්ගලයා ජලක්‍රීඩාදි සිහින දකින්නේය. අර්ථානර්ථ සාධනු කැමති වූ දෙවියන් විසින් කලාශා - නපුරු දැක්වීමෙන් සිහින දකින්නේය. පෙර පුරුදු කටා සල්ලාප ක්‍රියාදි විසින් සිහින දකින්නේය. තමාට මතුවන හොඳ නරක වැඩ පිණිස පූර්ව නිමිති වශයෙන් සිහින දකින්නේය.” “මහරජතුමනි, මෙකී හය ආකාරයටම සිහින පෙනෙති. මෙකී හය ආකාරයෙන් පෙනෙන සිහින වලින් පූර්ව නිමිති වශයෙන් පෙන්නුම් කරන සිහින පමණක් සැබෑ වන්නේය. අනෙක් ආකාරයට පෙනෙන සිහින සියල්ල නිස්ඛවට පත්වේ.” යයි වදාළ සේක.

“ස්වාමිනි, නාගසේනයන් වහන්ස, යමෙක් පූර්වනිමිති වශයෙන් සිහින දකින්නේය. ඒ කෙසේද? ඔහුගේ සිත තෙමීම ගොස් එම නිමිත්ත සොයන්නේද? එම නිමිති ලක්ෂණ හෝ සිත හමුවට ඒද?

එසේ නැතිනම් කිසියම් කෙනෙක් හෝ පැමිණ ඔහුට කියාද?”
 “මහරජාණනි, ඔහුගේ සිත තෙමීම ගොස් ඒ නිමිති ලක්ෂණය සොයන්නේ නැත. වෙනත් කිසිවෙක් ඔහු වෙත පැමිණ කියන්නේද නැත. එම නිමිති ලක්ෂණයම සිතට ඉදිරිපත් වන්නේය. මහරජතුමනි, යම් සේ ආදාසය තෙමීම කිසි තැනකට ගොස් පායාව සොයන්නේ නැත. වෙනත් කිසිවෙක් විසින් හෝ පායාව ගෙනවුත් ආදාසයට නගන්නේද නැත. කිසියම් තැනකින් පායාව අවුත් ආදාසයට (කැඩපත නොහොත් කණ්ණාඩිය නොහොත් සිතට ඇතුළු කරගන්නා වූ කැමරාව) ඉදිරිපත් වන්නේය. රජතුමනි, එපරිද්දෙන්ම ඔහුගේ සිතම ගොස් නිමිති ලක්ෂණය සොයන්නේ නැත. කිසිවෙක් කියන්නේත් නැත. කිසියම් ස්ථානයකින් නිමිති ලක්ෂණයම අවුත් සිතට ඉදිරිපත් වන්නේය.” යි වදාළ සේක.

“ස්වාමිනි, නාගසේනයන් වහන්ස, කිසියම් සිහිනයක් දක්නේද, කුමක් ද සැපතක් හෝ හයක් හෝ වේනම් විපාකයක් වන්නේයයි කියා එම සිත දනිද? රජතුමනි, සැපතක් හෝ බියක් හෝ මෙබඳු විපාකයක් වන්නේය, යි කියා ඒ සිත නොදන්නේය. යමෙකුට එබඳුව සිහින ලක්ෂණයක් උපන්නේ නම්, එවිට ඔහු අන් අයට කියන්නේය. ඒ අය අතරින් ඥාණවන්ත අය අර්ථ කථනය කෙරෙති” යි වදාළ සේක.
 “ස්වාමිනි, නාගසේනයන් වහන්ස, යමෙක් සිහින දකින්නේනම් ඔහු නිද්මතේ දකින්නේද? නැතිනම් නිර්වර්ජිතව දකින්නේද?” “රජතුමනි, නිද්මතව සිටින්නෙකු සිහින දකින්නේ නැත. නින්දක් නැතිව සිටියදීත් සිහින දකින්නේ නැත. කපිනිදුවට (වඳුරු නින්ද) පැමිණි කල්හි සිත භවංගයට අසම්ප්‍රාප්ත කල්හි සිහින දකින්නේය. රජතුමනි, නින්දට වැටුණු පුද්ගලයාගේ සිත කැඳැල්ලට ඇතුළු වූ පක්ෂියෙකු මෙන් භවංග ගත වන්නේය. හෘදය වස්තුව නිසා පවත්නා වූ ඒ භාවංගගත සිත කිසිවක නොපවත්නේය. ඒ කිසිවක නොපවත්නා වූ සිත කිසි සැප දුකක් නොදන්නේය. දුක් සැප නොදන්නා සිතට සිහින අරමුණක් නොවන්නේය. සැප දුක් ආදියෙහි සිත පවත්නා කල්හි සිහින පෙනෙන්නේය.”

“මහරජතුමනි, කිසි ආලෝකයක් නැති ඝන අන්ධකාරයෙහි ඉතා පිරිසිදු වූ කණ්ණාඩියෙහිද ජායාව නොපෙනෙන්නේය. එපරිද්දෙන්ම නින්දට පැමිණි කල්හි සිත හවාංග ගතව සිටිකල්හිද තුඹසකට ඇතුළු වූ සර්පයෙකු සේ සිත ගර්වාභ්‍යන්තරයෙහිම වන්නේය. අරමුණු සැලකිමි වශයෙන් සිත නොපවත්නා කල්හි සිහින නොපෙනෙන්නේය. මහරජතුමනි, කණ්ණාඩිය යම්සේද, එපරිද්දෙන්ම ගර්වය දැන යුතුය. අන්ධකාරය යම්සේද, වයාකාරයටම නින්ද දැන යුත්තේය. ජායාව යම්සේද, එමෙන් විත්තය දැන යුත්තේය. තවද මහරජතුමනි, යම් සේ මිදුමෙන් වැසුනා වූ සූර්ය දිව්‍ය රාජයාගේ ප්‍රභාව නොපෙනෙන්නේය. තිබෙන්නා වූ ඒ සූර්ය රශ්මිය නොපවත්නා කල්හි ආලෝකයක්ද නැත. එසේම නින්දට වැටුනු කෙනෙකුගේ සිත හවාංගගත වන්නේය. හවාංගගත වූ සිත දුක් සැප අරමුණක නොපවත්නේය. සිත නොපවත්නා කල්හි සිහින නොපෙනෙන්නේය. මහරජතුමනි, සූර්ය මණ්ඩලය යම්සේද එලෙසම ගර්වය දැනගන්නේය. මිදුමින් වැසියාම යම්සේද එමෙන් නින්ද දැනගන්නේය. සූර්ය රශ්මිය යම් සේද, එමෙන් සිත දැනගන්නේය. දෙදෙනෙකුගේ විද්‍යාමාන වූද ගර්වයෙහි විත්තය නොපවත්නේය. නිද්‍රොපගතවූ හවාංග ගතයාගේ විද්‍යාමාන වූ ගර්වයෙහිද, සිත නොපවත්නා ලද වන්නේය.”

නිරෝධ සමාපත්තියට පැමිණියා වූ රහතන් වහන්සේගේ ගර්වය විද්‍යාමාන වූ කල්හිද සිත නොපැවැත්මේ වන්නේය. තවද මහරජාණෙනි, නිදිවර්ජිතයාගේ විත්තය ලොල් වන්නේය. විවෘත වන්නේය, ප්‍රකට වන්නේය, නිබඳ එක අරමුණක නොසිටින්නේය. මෙබඳු වූ සත්වයාගේ සිතෙහි සිහින ලක්ෂණයක් ඉදිරිපත් නොවළඹෙන්නේය. යම්සේ රහස් කියන්නට නුසුදුසු වූ විශ්වාස කළ නොහැකි වූ ප්‍රකට වන ක්‍රියා ඇති පුරුෂයෝ නැතිකරන්නාහුය. රජතුමනි එපරිද්දෙන්ම නිදිවර්ජිත වුවහොත් ප්‍රකෘතිමනුෂ්‍ය විෂය නොවන්නා වූ දිව්‍යමය වූ කාරණය අරමුණු නොවන්නේය. එමනිසා නිදිවර්ජිත වූ පුද්ගලයා සිහින දකින්නේ නැත. “තවද මහරජතුමනි, යම්සේ මිත්‍රද්‍රෝහිවූ ගුණධර්ම හිනවූ පාපමිතුරන්

ඇති දුශ්ශීල වූ, කුමිතවූ, උදාසීන හික්කුහුකරා (සත්තිස්බෝධිපාක්ෂික) වූ කුසල් සිතක් අරමුණට නොපැමිණෙන්නේද, එපරිද්දෙන්ම නිද්වර්ජිතයාට දිව්‍ය වූ කාරණයට අරමුණට නොපැමිණෙන්නේය. එමනිසා නිද්වර්ජිත පුද්ගලයා සිහින දකින්නේ නැත.”

“ස්වාමීනි, නාගසේනයන් වහන්ස, මිද්ධයයි කියන ලද නිදුවගේ ආදියෙක් ඇත්ද? මාධ්‍යයෙක් ඇත්ද? අවසානයක් ඇත්ද?” යි විචාළේ ය. “එසේය මහරජතුමනි, මිද්ධයාගේ (සිතෙහි පවත්නා කම්මැළි ගතිය) ආදියත් ඇත, මධ්‍යයත් ඇත, අවසානයත් ඇත.” “ස්වාමීනි ඒ කුමක්ද?” “මහරජාණෙනි, ආකාශය වැසියන වළාකුලු පටලය මෙන් ගර්ථයෙහි බැඳෙන්නා වූ යම් බැඳීමක් ඇත්ද, භාත්පසින් ගර්ථයේ බැඳියාමෙක් ඇද්ද, දුර්වලභාවයක් ඇද්ද, ශක්තියෙහි හින භාවයක් වෙන්ද, ගර්ථයෙහි ක්‍රියාකාරීත්වය දුර්වලද, මේ චෛතසිකයන්ගේ මැළිගතිය නම් වන්නේය. යමෙක් කපි නිදුවෙන් යුක්තවූයේ සර්වෝපහාර චිත්තය ඉක්මනාවූ භවාංග සිතට නොපැමිණියා වූ විකීර්ණක චිත්තයෙන් නිදුක්ෂය කෙරේද මේ මිද්ධයාගේ මධ්‍යය නම් වන්නේය. සිත භවාංග ගතවීම මිද්ධයාගේ පරියොසානය නම් වන්නේය. “රජතුමනි, නිදිසිත මධ්‍යගත වූ කපිනිදුවෙන් යුක්ත වූ පුරුෂයා සිහින දකින්නේය. යම් සේ සතර සමෂක් ප්‍රධාන විර්යයෙන් යුක්තවූ ප්‍රථම ධ්‍යානයෙන් සංහිඳුනා වූ සිත් ඇති වාචෝද්ගතව ස්ථිරව සිටියාවූ පර්යේෂාත්මක ධර්මයන් ඇති ස්ථිර වූ ප්‍රඥාව ඇති ප්‍රතිභාව වූ ආනර්ය කථා සල්ලාප ගබ්ද ඇති කිසියම් ශ්‍රාවකයෙක් විවේක රමණීය වූ වනගතව එකවාරි කෙශරසිංහ රාජයකුසේ හැසිරීමෙන් සුබ්බම වූ අර්ථචිත්තනය කරන්නේය. ඒ ආර්ය ශ්‍රාවක තෙම එම වනයෙහි නින්දට නොයන්නේය. සංහිඳුනා වූ එක් සිත් ඇති ඒ ආර්යය ශ්‍රාවක තෙම එම වනයෙහි හිඳ සියුම් වූ අර්ථය ප්‍රතිවේශය කරන්නේය.”

“මහ රජාණනි, එපරිද්දෙන්ම නිද්වර්ජිත වූ නින්දට නොපැමිණියා වූ මඳ මඳ නින්දට පැමිණියා වූ වඳුරු නින්දෙන් යුක්ත වූ පුද්ගලයා සිහින දකින්නේය. අනාර්ය වූ කොතුහල ගබ්දය යම් සේද, එමෙන්ම

නිදි වැළකීම දැනගත යුතුය. විවේක රමයවූ විවිත්‍ර වනාන්තරය යම් සේද, එමෙන් කපි නින්දෙන් යුත් පුද්ගලයා දැනගතයුතු වේ. ඒ ආර්ය ශ්‍රාවක තෙම නිශ්ප්‍රයෝජන කටා, සල්ලාප ගබ්ද හැර, සිතෙහි මැළි ගතිය ඉවත්කොට මධ්‍යස්ථ වූයේ සියුම් වූ අර්ථයෙන් යුක්ත වූ රහත්ඵලය යම් සේ ප්‍රතිවේධය කෙරේද, එමෙන් නිදි වැළකීමෙන් යුක්ත වූ තද නින්දට නොපැමිණියාවූ වඳුරු නින්දට පත්වූ එම නින්දෙන් යුක්ත වූ පුරුෂයා සිහින දකින්නේය. එසේ දකින සිහිනද පූර්ව නිමිති වශයෙන් පසේ නදි කොසොල් රජතුමා ආදී වශයෙන් දුටු සොළොස් සිහිනාදිය සෙයින් සත්‍යය” යි වදාළ සේක. “යහපති ස්වාමීනි, නාගසේනයන් වහන්ස, මෙසේ මේ ප්‍රශ්නයන් එසේම පිළිගනිමි” යි සතුට ප්‍රකාශ කර සිටියේය.

නිමි.

අකාල මරණ ප්‍රශ්නය

මෙම මාහැඟි අකල් මරණ ප්‍රශ්නයන් මෙම ග්‍රන්ථයට ඇතුළත් කරන්නේ වර්තමාන කාර්යබහුල සමාජයට ලොකු දහම් පොත් තබා මෙවන් කුඩා ග්‍රන්ථයක්වත් කියවා ධර්මඥානය ලබා ගැනීමටවත් කාලවේලාවක් නොමැති නිසාත්, එසේ වුවත් ධර්මයට ගරුකරන බොහෝ අය තවමත් අප සමාජයේ සිටින නිසා, ඒ අයගෙන් යමෙක් මතු උපදින පරපුර වෙනුවෙන් හෝ යමක් කළාය කියන ඛලාපොරොත්තුව මත සටහන් කරමි.

“ස්වාමීනි, නාගසේනයන් වහන්ස, යම් සත්වයෙක් මරණයට පත් වන්නේද, ඒ මේ සියළු සත්වයෝම නියමිත කාලයෙහිම මැරෙනවාද? එසේ නැතිනම් අකාලයෙහිත් මැරෙනවාද?” යි විචාළේ ය. “මහරජතුමනි, නියම ආයුෂ විඳි මැරෙන අයත් සිටිති. එසේම අකල් මරණයන්ට පත්වන අයත් සිටිති.” යි වදාළ සේක. “ඒසේනම් ස්වාමීනි, ආයුෂ

ගෙවා මැරෙන්නේ කවුද? අකාලයේ මැරෙන්නේ කවුද?” “මහරජ තොප විසින් අඹ - දඹ - කොස් - පොල් ආදී ගස්වලින් නොපැසුනා වූ ද, පැසුනා වූ ද, වැටී තිබෙන ගෙඩි දැක තිබේද?” “එසේය ස්වාමීනි දැක තිබේ.” “මහරජතුමනි, යම් ඒ ගෙඩි වර්ග ගසෙන් බිමට වැටෙන්නා වූද, එම සියළු ගෙඩි වර්ග කාලයෙහිම වැටෙන්නෙහිද, නැතිනම් අකාලයෙන් වැටෙන්නද?” “ස්වාමීනි, නාගසේනයන් වහන්ස, පැසුනු, ඉඳුනු, වියළිනු, ගෙඩිවර්ග නියමිත කාලයෙහිම වැටෙන්නාහ.”

“අවශේෂ වූ ගෙඩි එල ආදිය සතුන් විසින් කෑදැමීමෙන්, පණුවන් විදීමෙන්, වැටෙන්නාහ. තවත් කොටසක් ගල්, පොලු, වැදීමෙන් වැටෙන්නාහ, තවත් කොටසක් සුළංවේගයෙන් සෙළවී වැටෙන්නාහ, තවත් කොටසක් ඇතුලත කුණු විමෙන් වැටෙන්නාහ. ඒ සියළුම එලදාව අකාලයෙහිම වැටෙන්නාහුය” යි කීහ. “රජතුමනි, එපරිද්දෙන් ම, යම් ඒ සත්වයෙක් ජරා වේගයෙන් නසින ලද්දා හු වැටෙන්නද, එම සත්වයෝම කැළයෙහිම මැරෙන්නාහුය. අවශේෂ වූ සත්වයන් අතුරෙන් ඇතැම් කෙනෙක් තමන් පෙර කළ අකුසල කර්මයාගේ දරුණුකමේ හේතුවෙනුත් මැරෙන්නාහුය” යි වදාළ සේක. “ස්වාමීනි, නාගසේනයන් වහන්ස, යමෙක් උපවෙසාදාදි කර්මප්‍රතිබාධයෙන් මරණයට පත් වන්නේද, තවත් කෙනෙක් යාත්‍රාදි ප්‍රතිවිරුද්ධතාවෙන් මරණයට පත්වන්නේද, තවත් කෙනෙක් විෂමාහාර සෙවන උදක පතනාදි ක්‍රියා විරෝධයෙන් තවත් සත්වයෙක් ජරාවේගයෙන් පිඩිතවත් මැරෙන්නාහුද, ඒ සියල්ලෝම කාලයෙහිම මැරෙන්නාහ. යමෙක් මව්කුස පිළිසිඳ ගත්තේද මැරෙන්නේය. ඔහුගේ ඒ ආයුෂකාලයයි. කාලයෙහිම එතෙම මැරෙන්නේය. යමෙක් මව් කුසින් බිහි වූ විගසම මරණයට පත්වන්නේය. ඔහුගේ ආයුෂ එපමණයි. ඉපදී ටික දිනකින් නසින්නේද එම සත්වයාගේ ආයුෂකාලය එපමණයි. තවත් කෙනෙක් ඉපදී අවුරුද්දෙන් නසින්නේය. තවත් කෙනෙක් අවුරුදු 70-80-90-100 ආදී වශයෙන් ගෙවා මැරෙන්නේය. ඔවුන්ට එය කාලය නම් වන්නේය. එම කාලයෙහිදීම ඔහු නසින්නේය.” “ස්වාමීනි,

නාගසේනයන් වහන්ස, ඒ කාරණයෙන් අකාලයෙහි මරණයක් නම් නොවන්නේය. යමෙක් නසින්නම් ඒ සියල්ලෝම කාලයෙහිම නසින්නාහුය” යි කිහ.

“මහරජතුමනි, ඉදිරියට ආයුෂ තිබියදීත්, මොවුන් හත් දෙනෙක් අකාලයෙහි මැරෙන්නාහ. කිනම් ආකාරයෙහි හත් දෙනෙක්ද?” යත්, “මහරජතුමනි, කුසගින්නෙන් පීඩිත වූ පුරුෂයෙක් ආහාර නොලද්දේ කුසගිනි වේගයෙන් දවන ලද අභ්‍යන්තරය ඇතිව ඉදිරි ආයුෂ තිබියදීද, අකාලයෙහිම මැරෙන්නේය.” “මහරජතුමනි, පිපාසයෙන් පීඩිත වූ පුරුෂයෙක් (පැන්නො ලබනුයේ) වියලනාවූ හෘදය ඇතිව මතු ආයුෂ තිබියදීද අකාලයෙහිම මරණයට පත්වන්නේය. සර්පයෙක් දෂ්ඨ කරන ලද්දා වූ විෂ වේගයෙන් පීඩිත වන ලද්දා වූ පුරුෂයාද ප්‍රතිකර්ම නොලබනුයේ ඉදිරි ආයුෂ තිබියදීත් අකාලයෙහිම මැරෙන්නේය. තවද මහරජතුමනි, වස - විෂ අනුභව කරන පුරුෂයා ගර්ථය විෂ තේජසින් දැවෙන විට ප්‍රතිකාර නොලැබීමෙන් තව ඉදිරියට පිවිත් විමට ආයුෂ තිබුනත් අකාලයේ මැරෙන්නේය” “මහරජාණෙනි, යම් හෙයකින් ගර්ථයට ගිනිගත්තොත් ගින්නෙන් පිළිස්සෙන ඔහු එම ගිනි නිවීමක් හෝ නිසි ප්‍රතිකර්මයක් නොමැති කමින් ආයුෂ තිබියදී අකාලයේ මරණයට පත්වන්නේය. එසේම මහරජතුමනි, ගැඹුරු ජලයට පැමිණියාවූ පුරුෂයා ගොඩයාමට පිහිටක් නොලදින් මතු ආයුෂ ඉතිරිව තිබියදී අකාලයේ මිය යන්නේය.” “මහරජාණෙනි, ග්‍රසනුයෙන් (කඩු කිනිසි ගිනි අවි) ප්‍රහාර ලද්දා වූ එම හේතුවෙන් ආබාධිත වූ පුරුෂයා අකාලයේ මිය යන්නේය. මහරජාණෙනි, මොවුන් හත් දෙනා තව පිවිත් විමට ආයුෂ තිබුනත් අකාලයෙහිම මැරෙන්නාහ.”

“මහරජතුමනි, එම මරණයෙහිද මම එක් කාරණයක් නොකියමි. අට ආකාරයකින් සත්වයන්ගේ මරණය වන්නේය. වාත සමුට්ඨානයෙන්ද, පිත්ත සමුට්ඨානයෙන්ද, සෙම්භ සමුට්ඨානයෙන්ද, සන්තිපාතයෙන්ද, සෘතු පරිවර්තනයෙන්ද, විෂම පරිහරණයෙන්ද, උපක්‍රමයෙන්ද, කර්ම

විපාකයෙන්ද, යි යන මේ අට ප්‍රාකාරයෙන් සත්වයන්ගේ කාලක්‍රියාව සිදුවන්නේය.” “මහරජතුමනි, එම අෂ්ටවිධ වූ කාලක්‍රියාවන් අතුරෙන් යම් මේ කර්ම විපාකයෙන් වන කාලක්‍රියාවක් ඇත්ද, එම කාල ක්‍රියාවම ඒ කාලක්‍රියා අතුරෙන් කාලයටම වන්නා වූ සාමයික කාලක්‍රියාවය. අවශේෂ වූ කාලක්‍රියාවෝ අසාමායික කාලක්‍රියාවෝය. එපවත් පහත සඳහන් ගාථාවෙන් දැක්වෙන්නේය.”

“දිගවපාය පිපාසාය	-	අභිනාදභෝ විසේනවා
අගගි උදක සතතිති	-	අකාලෙ තතට් මියති
වාත පිතේන සෙමේන	-	සන්නිපාතෙනුතුව,
විසමොපකතමතුමෙවති	-	අකාලෙ තතට් මියති” යි

මෙහි අර්ථය මෙසේයි :-

කුසගින්නෙන්, පිපාසාවෙන්, සර්ප විසෙන් වසවිසෙන්, ගින්නෙන්, ජලයෙන්, ආයුධයෙන් ද, යන මේ සත් ප්‍රාකාරයෙන් අකාලයේ මිය යනු ලැබේ. වාතයෙන්ද, පිත නරක් වීමෙන්ද, සෙම නරක් වීමෙන්ද, උණ සන්නිපාතයෙන්ද, සෘතු විපර්යාසයෙන්ද, විෂමොපක්‍රම ක්‍රියාවෙන්ද, යන මේ සත් ප්‍රාකාරයෙන්ද අකාලයෙහි මරණයට පත්වනු ලැබේ. මේවාටද අකාල මරණයයි කියනු ලැබේ.

“තවද මහරජතුමනි, ඇතැම් අය පෙරකළ ඒ අකුසල කර්ම විපාකයෙන් මරණයට පත්වන්නාහ. මේ ලෝකයෙහි යමෙක් අතීතයෙහි අනුන් කුසගින්නේ තබා මරවන්නේය. (අජාසත් රජ) එම සත්වයා නිරයෙහි ඉපිද අනන්ත අප්‍රමාණ දුක්විඳ යම් දිනක මිනිස්ලොව උපන්නේ නම්, ඉතා දිනව (කිසිවෙකුගේ අවධානයක් නැතිව) විරූපව, කුසගින්නෙන් පීඩිතව, කුසගින්නෙන් පෙළෙන්නේ, සාදුකින් කලන්තව, වියළි මළානික වූ හෘදය ඇතිව සාගින්නේ වියළි අධික කුසගින්නේ දැවෙනුයේ බොහෝ අවුරුදු සිය දහස් ගණනක් කලාන්තයෙහි අධික

දුක් විඳිමින් ළදරු වයසේ හෝ මධ්‍යම වයසේ වුයේද, මහළු වුයේද, ආහාර නොලදින් අධික කුසගින්නෙහිම මැරෙන්නේය. මේ පෙර ජාතිවල කළ පවු ඇත්තා වු ඔහුගේ කාලකර්ම වු සාමයික මරණය නම් වන්නේය.”

යමෙක් අතිතයෙහි අන්‍යයන් හට පිපාසාව නිවාගැනීමට පැන් නොදී පිපාසාව ඇතිකර එම පිපාසාවෙන්ම මරන්නේය. (L T T අලිමන්කඩ) ඔහු සතර අපා දුක් විඳි කාල නියමයක් නැති අතිදර්ශක කාලයකට පසු මිනිසන් ආත්මභාවයක් ලදනම් නිප්ක්ධාමතණහික (පිරිණුවු රුක්සිදුරු ඇවිලගත් ගින්දර සෙයින් කුසතුල ඇවිල දවන්නා වු ගිනිපාලාවෙන් දැවි දැවි මහදුක් අනුභව කරන්නා වු) ප්‍රේතයකු සමානව මනුෂ්‍ය ප්‍රේතව වියළි රුක්ෂ සමාන වු ගරීර ඇතිව පිපාසයෙන් වියලුනා වු ගරීර ඇතිව බොහෝ අනේක වර්ෂ සියදහස් ගණනක් මහදුක් විඳි තරුණ, මධ්‍යම, මහළු වුයේද, පිපාසාවෙන්ම මැරෙන්නේය. ඒ පෙරකළ පවු ඇත්තා වු ඔහුගේ මේ සාමයික මරණයට නම් වන්නේය.

යමෙක් පෙර ආත්මභාවයකහෝ මෙම ආත්මභාවයේදී හෝ සර්පයන් ලවා දුෂ්ඨකරවා මරවන්නේය. ඔහු ද මරණින් මතු අති දර්ශකකාලිනව නිරයේ මහදුක් විඳි ඉන්පසු තිරිසන් යෝනිගතව අනන්ත අප්‍රමාණ ආත්මචාර ගණනින් වෙනත් සතුන්ගේ සහ ප්‍රාණඝාතය කරන මිනිසුන්ගේ ගොදුරු බවට පත්වන වාර ගණනක් කිව නොහැක. දාරපිඹුරු සර්පාදින්ට ගොදුරුව පිඹුරු මුඛයෙන් පිඹුරු මුඛයට, ගැරඬි මුඛයෙන් ගැරඬි මුඛයට, සර්පමුඛයෙන් සර්පමුඛයට පෙරළි පෙරළි ඇවිදිමින් යම් කලෙක මිනිසන් භාවයක් ලද්දේ ද, එම සර්පාදින් විසින් ලේ පෙර පෙරා කඩා කන ලද්දේම බාල, තරුණ, මධ්‍යම, මහළු වුයේද සර්පයන් විසින් දුෂ්ට කරන ලද්දේම මරණයට පත්වන්නේය. පවු කලා වු ඔහුගේ මේ සාමයික මරණය නම් වන්නේය.

යමෙක් අතිතයෙහි අනුන්ට වස විස දී මැරුවේ නම් (ඇල, දොල, ගංගා ආදියෙහිද) ඔහු හෝ ඇය නිරයෙහි වැටී අනන්ත දුක්

විඳවෑන් ඉන්පසු ප්‍රේත අපායෙහි ඉපිද ගිනිගෙන දැවෙන්නා වූ අංගෝපාංගයන් ගෙන් බොහෝ අවුරුදු ලක්ෂ - කෝටි - ප්‍රකෝටි ගණන් ප්‍රේත දුක් විඳ කිසියම් දවසක මනුෂ්‍ය ආත්මභාවයක් ලදන් මනුෂ්‍ය ප්‍රේතයන් සේ තැනින් තැන කුණුව, කැඩුන-බිඳුන ගර්ථයෙන් යුතුව සර්වජන පිළිකුලට බඳුන්ව කුණු ගඳ හමනුයේ පිවත්ව මැරුණුයේද, සෙසු මනුෂ්‍යයන්ට අප්‍රසන්න භාවයෙන් යුක්තවය. ඔහුගේ එම මරණයද සාමයික මරණය නම් වන්නේය.

යමෙක් පූර්වයෙහි අනුන් ගින්නෙන් මැරුවේ නම් ඔහු ගිනි අතුරු නිරයෙහි ඉපදි මහ ගිනි පාලාවෙන් පිළිස්සි - පිළිස්සි දැවි - දැවි මහා හඬින් හඬ හඬා අංගාර පර්වතයට නගිමින් බසිමින් සප්තයක් සෙයින් නොමැරී - මැරී - මැරී කර්ම බලයෙන් නොමැරී යමපල්ලන්ගේ යම් විෂයෙන් - යම් විෂයට පැමිණ දීර්ඝ කාලාන්තරයක් කර්ම දුක් ගෙවා මිනිසත් ආත්මභාවයක් ලදන් අධික දැවිල්ලෙන්ම කල් යවා මැරුණත් ගින්නෙන්ම මරණයට පත්වන්නේය. එයද ඔහුගේ සාමයික මරණය නම් වන්නේය.

යමෙක් අතිතයෙහි අනුන් පලයෙන් මැරුවේ නම්, ඔහු මරණින් මතු නිරාදුක් විඳ මිනිසත් බවට පත්වුයේද, විරූපව නැසුනු - සිඳුනු - බිඳුනු දුර්වල වූ ගර්ථ ඇතිව අති දීර්ඝකාලීනව මහදුක් විඳිමින් නොයෙක් ආකාරයෙන් හයින් වලිඟ වන ලද සිත් ඇතිව පිවත් වූයේ තමන් පෙරකළ පාපකර්ම අකුසල බලයෙන් ගංගා - ඇලදොළ - වැව් - පොකුණු - ළිං ආදියෙහි හෝ කුඩා දරුවන්ව සිට නාන බේසම්තුල හෝ ගිලි පලයෙන් ම මැරෙන්නේය. මෙයද ඔහුගේ සාමයික මරණය නම් වන්නේය.

යමෙක් පෙර අවි ආයුධ බලයෙන් යමකු ප්‍රාණඝාතයට ලක්කළේ නම් ඔහු අතිදීර්ඝ කාලාන්තරයක් අටමහා නරකාදි වල අනේකවිධ වදවේදනා විඳවෑන් එම පාපකර්මය ගෙවා අවසන්කරගත නොහැකිව,

තිරිසන් යෝනියෙහි උරු - මුව - ගෝන මෘග - කර්කටක - කුක්කුටාදි ආත්ම භාවයන් හි ඉපිද ආයුධ වලින් නොයෙක් ආකාරයෙන් කැපෙමින්, කැඩෙමින් තුවලා ලබමින් මැරී මැරී තව තවත් එම ආත්ම භාවයන්හිම ඉපිද මැරෙමින් කිසියම් කලෙක මිනිසන් බවක් ලබන්ද? අනේක වාරගණන් අර මුලදි ආයුධයෙන් මරපු පාපකර්මයේ විපාක වශයෙන් උපදින - උපදින වාරයක් පාසාම අවි ආයුධ වලින්ම මරණයට පත්යන්නේය. මෙයද ඔහුගේ හෝ ඇයගේ සාමයික මරණය නම් වන්නේය. මෙවන් මරණ කාල මරණයෝය.

“ස්වාමිනි, නාගසේනයන් වහන්ස, අකාලමරණයක් ඇතැයි කියා ඔබවහන්සේ යමක් වදාළ සේක්ද? එහි මට ඔබ වහන්සේ කාරණයක් දන්වා වදාළ මැනව” යි කිහ.

“මහරජතුමනි, යම් සේ භාත්පසින් ගිනිගෙන දිලිසෙන්නා වූ මහත් වූ ගිනිපාලාවක් සතු වියළි ගිය තණකොළ රොඩු දරකොටන් ඇත්තේ ක්ෂයව ගියාවූ ආහාර ඇත්තේ ගිණි පෙණෙලි අවසන් වීමෙන් නිවී යන්නේය. අවසන් උනාවූ එම අනුපද්‍රව වූ ගිනිපාලාව කාලයටම නිවී ගියේයයි කියනු ලැබේද? මහරජතුමනි, එයාකාරයටම යම් කිසිවෙක් දර්ඝ කාලයක් නිරෝගිව පිවත්ව ජරාවෙන් පිර්ණව ආයුෂ අවසන් වීමෙන් අනුපද්‍රවම නිරූපද්‍රවම මරණයට පත් වේද, එතෙම කාලයෙහිම මරණයට පැමිණියේ යයි කියනු ලැබේ.”

“තවද මහරජාණෙනි, යම් සේ ග්‍රහණය කරණ ලද තෘණ - කාෂ්ට - ශාඛා රොඩු කුණු ඇති මහත් වූ මහා ගිණිගොඩක් වූයේද, එම අග්නි ස්කන්ධය නොහොත් ගිණි පාලාවට පිළිස්සි අවසන් නොවූ අමුද්‍රව්‍ය තිබියදීම මහත් වූ වර්ෂාපතනයක් අවුත් එම ද්‍රව්‍යය තෙමී නිවී ගියේනම්, කිමෙක්ද? මහරජාණෙනි, එම අග්නි පාලාව කාලයෙහිම නිවුනාද?” යි අසා වදාළ සේක. “නැත ස්වාමිනි” යි කිහ. “රජතුමනි, මුලින් වූ ගිණිකඳ හා පසුව ආ ගිණිකඳ හා සමාන නොවන්නේද?”

“ස්වාමීනි, ආගන්තුක වූ මහා මේඝයෙන් ප්‍රතිපීඩිතවන ලද්දා වූ එම අග්නි ස්කන්ධය අකාලයෙහිම නිවෙන ලදී.” යි කීහ. “මහ රජාණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම්කිසිවෙක් අකාලයෙහි මියේද, ඔහු ආගන්තුක වූ රෝගයෙන් ප්‍රතිපීඩිතව නසින්නේය.”

“මහරජතුමනි, වාත සමුට්ඨානයෙන් හෝ පිත්ත සමුට්ඨානයෙන් හෝ සෙම්භ සමුට්ඨානයෙන් හෝ සන්නිපාතයෙන් හෝ සෘතු විපර්යාසයෙන් හෝ විගමපටිභාරයෙන් හෝ උපක්‍රමිකයෙන් හෝ කුසගින්නෙන් හෝ පිපාසාවෙන් හෝ සර්පයන් දෂ්ඨ කිරීමෙන් හෝ වස විෂ අනුභව කිරීමෙන් හෝ ගින්නෙන් හෝ ජලයෙන් හෝ අවි ආයුධයෙන් හෝ ප්‍රතිපීඩිතවන ලදුව අකාලයෙහිම මරණයට පත් වන්නේය. මහරජාණෙනි, යම් කාරණයකින් අකාල මරණයක් ඇතැ යි කිමිද මේ මෙහි එම කාරණය නම් වන්නේය. තවද මහරජාණෙනි, යම් සේ අහසෙහි මහත් වූ වැසිවලාවක් නැග නිමින ස්ථාන ඵලස්ථාන පරිපූරණය කෙරෙමින් වැසි වසින්නේ නම් එම මහා මේඝය අනුපද්‍රව නිරූපද්‍රව වසන්නේ යයි කියනු ලැබේද, මහරජාණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් කිසිවෙක් බොහෝ කලක් පිවත්ව ජරාවෙන් පිරිණ ආයුෂ ගෙවීමෙන් දුබල වූයේ නිරූපද්‍රව වූයේ මියයන්නේද, එතෙම කාලයෙහිම මරණයට පැමිණියේය” යයි කියනු ලැබෙයි.

“තවද මහරජාණෙනි, යම් සේ ගගන තලයෙහි මහවැසි වලාවක් නැග මහත්ව හමන්නා වූ මහාවාතයෙන් විනාශයට යන්නේය. කුමක්ද? මහරජාණෙනි, එම වැසිවලාව කාලයෙහිම පහවන ලදනම් වේද?” යි විචාර සේක. “නැත ස්වාමීනි, කුමක් පිණිස පසුව නැගිවලාව පූර්ව නැගි වැසිවලාව සමගතික නොවූයේද? ස්වාමීනි, ආගන්තුකවූ වාතයෙන් පීඩිත වන ලද්දා වූ ඒ වලාහකය අසමයට පැමිණියේම පහව ගියේය.” යි කීහ. “මහරජාණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම්කිසිවෙක් අකාලයෙහි මියේද, එතෙම ආගන්තුක වූ රෝගයෙන් පීඩිතව වාත සමුට්ඨානයෙන් හෝ පිත්තාදි සමුට්ඨානයකින් හෝ ආයුධයකින් හෝ පීඩිතව අකාලයෙහි

මරණයට පත්වන්නේය. මහරජාණෙනි, මෙහි යම් කාරණයකින් අකාලයෙහි මරණයෙක් ඇතැයි කීවේද, මෙය එම කාරණාවය”

“තවද රජතුමනි, යම් මහත් බල ඇත්තා වූ කෝපයට පත් වූ විසතුරු සර්පයෙකු යමෙකුට දෂ්ට කළේ නම් එම පුරුෂයාගේ අනිතික අනුපද්‍රව වූ එම විෂය ඔහු මරණයට පමුණු වන්නේය. අනිතික අනුපද්‍රව වූ විෂය ඒ කෙළ පැමිණියේය” යි කියනු ලැබේ. එපරිද්දෙන්ම කිසිවෙක් බොහෝ කාලයක් පිවත්ව ජරාපිර්ණව ආයුෂය ගෙවීමෙන් අනුපද්‍රව නිරූපද්‍රව මැරෙන්නේය. එම තැනැත්තා අනුපද්‍රව වූ නිරූපද්‍රව වූ පිටිතයේ අවසානයට පැමිණියා වූ සාමයික මරණයට පැමිණියේය යි කියනු ලැබේ. “තවද මහරජතුමනි, යම්සේ උග්‍රවිෂ ඇති බලවත් වූ සර්පයෙකු විසින් දෂ්ට කරන ලද පුරුෂයෙකුට ඒ අතරෙහිම විෂ වෛද්‍යවරයෙක් බෙහෙතක් දී අවිෂය කළේ නම් රජාණෙනි, එම විෂය කාලයෙහි පහවන ලද නම් වන්නේද?” “නැත ස්වාමීනි, මහරජාණෙනි, ඒ කුමක් පිණිස පශ්චිම වූ විෂය පළමු විෂය හා සමගතික නොවූයේද?” “ස්වාමීනි, ආගන්තුක වූ ඖෂධයෙන් පෙළෙන ලද විෂය අවසානයට පැමිණීම නැතිව ගියේය.” “මහරජාණෙනි, එපරිද්දෙන් ම යමෙක් අකාලයෙහි මිය ගියේද, එතෙම ආගන්තුක වූ රෝගයෙන් ප්‍රතිපීඩිතව වාතසමුට්ඨානයෙන් හෝ පිත්තාදි සමුට්ඨානයකින් හෝ ආයුධ බලයෙන් හෝ පීඩිතව අකාලයෙහිම මරණයට පත්වන්නේය” “මහරජාණෙනි, මේ අකාල මෘතයෙහි යම් කාරණයකින් අකාලයෙහි මරණත් ඇතැයි කියා කියෙමිද, ඒ මේ කාරණය වන්නේය.”

“තවද මහරජාණෙනි, දුනු ගිල්පියෙක් යම් ඉලක්කයක් වෙත ඊයක් විදින්නේ ඔහුගේ එම ඉලක්කය වෙතම ඊතලය යන්නේය. එම හි සැරය අනුපද්‍රව නිරූපද්‍රව උවමනා තැනට ගියේ යැයි කියනු ලැබේද, රජතුමනි එපරිද්දෙන්ම යමෙක් බොහෝ කාලයක් පිවත්ව ජරා පිර්ණව ආයුෂ ගෙවීමෙන් ස්වාභාවිකවම මරණයට පත්වන්නේය. හෙතෙම අනිතිකව අනුපද්‍රව කාලයෙහිම මරණයට පැමිණියේය” යි

කියනු ලැබෙයි. “තවද මහරජාණෙනි, යම් සේ දුනු ගිල්පියෙක් හි සැරයක් පතනය කළේ නම් එම දුනුවායාගේ හි සැරය විදි සැනෙන්ම යම්කිසි ප්‍රබලයෙක් සැරය වළක්වා ග්‍රහණය කළෙහි, කුමක්ද? මහරජාණෙනි, ගමන වූ පරිද්දෙන්ම යන එම හිසැරය ඉලක්කය කරා යාවිද?” නැත ස්වාමීනි යි කිහ.

“මහරජතුමනි, මොන හේතුවක් නිසා පළමු හි සැරය මෙන් දෙවෙනි හි සැරය ඉලක්කය කරා නොගියේද?” “ස්වාමීනි, දෙවෙනි ව විදි හි සැරයට ආගන්තුක බාධාවක් පැමිණි නිසා අරමුණ කරා යාමට නොහැකි වුනේය.” “මහරජතුමනි, එපරිද්දෙන්ම යමෙක් අකාලයෙහි මියේද, එතෙම ආගන්තුක වූ ප්‍රතිපීඩිතව වාත සමුට්ඨානයෙන් හෝ පිත්තාදි සමුට්ඨානයකින් හෝ ආයුධයෙන් හෝ පීඩිතව අකාලයෙහි මියයන්නේය. මහරජතුමනි, මේ මෘතයෙහි යම් හේතුවකින් අකාලයෙහි මරණයක් ඇතැයි කිවේද, මෙම කාරණය වන්නේ ය.”

“තවද මහරජාණෙනි, යමෙක් ලෝභමය ඝන්ටාරයක් වැනි යමක් ගසා ගබ්ද නගා කිසියම් සීමාවක් වෙත සංඥාවක් දෙන්නේය.” “රජතුමනි, එපරිද්දෙන්ම කිසිවෙක් දීර්ඝකාලයක් අවුරුදු සිය දහස් කාලයක් පුරා පිවත්ව පරාපීර්ණව ආයුෂ ගෙවීමෙන් නිරූප්‍යවම මරණයට පත්වේද, උපද්‍රව නැතිව අනුපද්‍රව වූ ඔහු කාලයෙහිම මරණයට පැමිණියේය. කිසිවෙක් ලෝභමය භාජනයකට යකඩ මිටියක් වන් යමකින් ගසන්නේ නම්, ඒ ගැසීම හේතුකොට ගෙන මධුර ගබ්දයක් නිකුත් වන්නේය. නිකුත් වූ එම ගබ්දය ඇතට නොගිය කල්හිම කිසිවෙක් එම ලෝභමය භාජනය ඇල්ලුවේ නම් අත තැබීම සමගම ගබ්දය නවතින්නේය.” “රජතුමනි, එම ගබ්දය බලාපොරොත්තු වූ ආකාරයට පැතිර ගියේද?” “නැත ස්වාමීනි, මොන හේතුවක් නිසා පළමු ගබ්දය මෙන් විසිරී නොගියේද?” “ස්වාමීන් වහන්ස, එම ගබ්දය විසිරී යෑමට බාධා වූයේ අත තැබීම නිසයි. මහරජතුමනි, එපරිද්දෙන්ම යමෙක් අකාලයේ මියෙමිද, ඔහු ආගන්තුක වූ රෝගයක් හේතු කොට

ගෙන වාත සමුට්ඨානයෙන් හෝ පිත්ත සමුට්ඨානයෙන් හෝ අවි ආයුධයෙන් විඳවන ලදුව හෝ අකාලයෙහි මරණයට පත්වන්නේය.”

“මහරජතුමනි, යම් හේතුවකින් මෙම මරණයෙහි අකාල මරණයක් ඇතැයි කිවේද, ඒ මෙම කාරණය වන්නේය. යම් සේ යහපත් වූ කෙතක හටගන්නා වූ පැල - මුල් - ධාන්‍ය බීජ මනා ලෙස පවතින වර්ෂාව හේතුකොටගෙන ඝන වූ පතල වූ ආකීර්ණ වූ හෝගය වැඩෙන කලට මනාලෙස පැසීමට වන්නේය. එම ධාන්‍ය නිරූපදුව අනුපදුව කාලයට පැමිණියේ නම් වන්නේය.” යි කියනු ලැබේ. “මහරජතුමනි, එපරිද්දෙන්ම යම් කිසිවෙක් බොහෝ දවස් අවුරුදු සිය දහස් කාලයක් පිවත්ව ජරා පීර්ණ වූයේ ආයුෂ ගෙවීමෙන් පිඩා උපදුව නැතිවම කාලයෙහිම මරණයට පැමිණෙන ලදැයි කියනු ලැබේ. තවද මහරජතුමනි, ගොවිපොලෙහි හටගන්නා වූ ධාන්‍ය වර්ග ජලය නොමැතිව මැරුණේ නම් එම ධාන්‍ය කාලයටම පැසුනේ නම් වේද?” “නැත ස්වාමීනි, ඒ කුමක් නිසාද? පසුව වසුල ධාන්‍ය පෙර වසුල ධාන්‍ය මෙන් නොවූයේයි” විචාර සේක. “ස්වාමීනි, ආගන්තුක වූ උෂ්ණයෙන් ප්‍රතිපිඩිත වන ලද්දා වූ එම ධාන්‍ය නැසෙන ලදී.” “මහරජාණෙනි, එපරිද්දෙන්ම කිසිවෙක් අකාලයෙහි මියෙත්ද, එතෙම ආගන්තුක ගත වූ රෝගයෙන් ප්‍රතිපිඩිතව වාත සමුට්ඨානයෙන් හෝ පිත්ත සමුට්ඨානයෙන් හෝ ආයුධ පිඩිතව හෝ අකාලයෙහි මැරෙන්නේය.”

“මහරජතුමනි, මේ මරණයෙහි යම් හෙයකින් අකාලයේ මරණයක් ඇතැයි කියා මම කිවේ නම් ඒ මෙම හේතුව වන්නේය. රජතුමනි, ඔබ විසින් සම්පූර්ණ වූ තරුණ වූ ගොයමෙහි පණුවන් ඇති වී ගසමුල පටන් විනාශ කරන්නෝ යයි කියා ඇසුවානේද?” “සැබැව ස්වාමීනි, එම කාරණය අපවිසින් අසන ලදී.” යි කීහ. මහරජාණෙනි, එම ගොයම කාලයෙහි මැරුණාද? අකාලයෙහි මැරුණාද? යි විචාළ සේක. “ස්වාමීනි, අකාලයෙහි නැසුනේය. ස්වාමීනි, ඒ ගොයම පණුවන් නොකැවා නම් ගොයම නියමිත කාලයට හොඳට පැසි වන්නේය.” යි

කිහ. “මහරජතුමනි, ආගන්තුක වූ උපකාතයෙන් අස්වැන්න මැරෙන්නේය. එසේ මරණයට නොයන්නා වූ අස්වැන්න කපාගන්නා කලට යහපත්ව පැමිණේද? එසේය නාගසේනයන් වහන්ස.” “මහරජාණෙනි, එයාකාරයටම යම්කිසිවෙක් අකාලයෙහි මියයත්ද, තෙතෙම ආගන්තුක වූ රෝගයෙන්, ප්‍රති පිඩිතව වාතයෙන් හෝ පිතෙන් හෝ ආයුධයකින් පිඩිතව හෝ මැරෙන්නේය.” “මහරජාණෙනි, මෙම මරණයෙහි යම් හේතුවකින් අකාලයෙහි මරණයක් ඇතැයි කිවේද, මේ එම කාරණයයි.”

“මහරජාණෙනි, තොප විසින් පලදාවෙන් ඒ - මේ අතට - දෙසට නැමුනා වූ සශ්‍රීකව පැසුනා වූ අස්වැන්නට ගල්වැසි නම් වූ වර්ෂාවක් පතිතව අස්වැන්න විනාශ කරන්නේය.” යි කියා අසා තිබේද? “එසේය ස්වාමීනි, අප එම කාරණය අසා තිබේ. එසේම දැක තිබේ.” “මහරජතුමනි, එම කරල් සැදුණු ගොයම කාලයෙහි මැරුනද? එසේ නැතිනම් අකාලයේ මැරුණද?” “ස්වාමීනි, අකාලයේ නැසුනේය. ස්වාමීනි, එම අස්වැන්න කර්කෂක වර්ෂාව නොවැස්සේ නම් සුදුසු ප්‍රයෝජනයට ගන්නා තත්වයට එන්නේය. මහරජතුමනි, ආගන්තුක වූ උපකාතයෙන් ගොයම විනාශ වන්නේය. විනාශයක් නොමැති ගොයම නියම සුදුසු තත්වයට පැමිණෙන්නේද?” යි විචාළ සේක. “එසේය ස්වාමීනි” යි කිහ. “රජතුමනි, එපරිද්දෙන්ම යමෙක් අකාලයෙහි මියේද, ඔහු ආගන්තුක වූ රෝගයකින් පිඩිතව වාතයෙන්, පිතෙන්, සෙම්කිපිමෙන් හෝ උණ සන්නිපාතයෙන් හෝ සෘතු විපර්යාසයෙන් හෝ විෂම පරිහරණයෙන් හෝ ආත්ම පරෝපක්‍රමයකින් හෝ කුසගින්නෙන් හෝ පිපාසාවෙන් හෝ සර්පයන් දෂ්ට කිරීමෙන් හෝ වස - විස අනුභව කිරීමකින් හෝ ගින්නෙන් හෝ ජලයෙන් හෝ අවි ආයුධයෙන් අකාලයෙහිම මිය යන්නේය. එසේනම් ආගන්තුක වූ රෝගයකින් පිඩිත නොවූයේ නම් කාලයෙහිම මරණයට පත්වන්නේය.” “මහරජතුමනි, යම් හෙයකින් මේ මරණයෙහි අකාල මරණයක් ඇතැයි කිවේද, ඒ මේ කාරණය වන්නේය” යි වදාළ සේක.

“සාදු ! සාදු ! සාදු ! ස්වාමීනි, නාගසේනයන් වහන්ස, ප්‍රශ්න විසඳා වදාළ ආකාරය ඉතා ආශ්චර්ය වන්නේය. සාදු ! සාදු ! ස්වාමීනි, නාගසේනයන් වහන්ස, ප්‍රශ්නය විසර්ජනය කර වදාළ පරිදි ඉතා අත්හැර වන්නේය. මනෝනන්දනීය වූ කරුණු කාරණා යහපත් කොට දක්වන ලද්දේය. අකාලයෙහි මරණ ඇතැයි කියා සැහැල්ලු කරන ලද්දේය. ප්‍රසිද්ධ කරණ ලද්දේය. ස්වාමීනි, සිත නැත්තා වූ වික්ෂිප්ත වූ මිනිසෙකු ද එක එක උපමාවකින්ම අකාලයෙහි මරණ ඇතැයි කියා නිෂ්ඨාවට යන්නේය. සිත් සහිත වූ මා වැනි මනුෂ්‍යයකු නිෂ්ඨාවට යන බව කියනුම කවරේද? ස්වාමීනි, මට පළමු වදාළ උපමාවෙන්ම අකාලයෙහි මරණ ඇතැයි කියා අවබෝධ වූයෙමි. එතකුදු වුවත් නැවත නැවතත් ප්‍රකාශ කිරීම අසනු කැමතිව නොපිළිගන්නෙමි. අද මෙම ප්‍රශ්නය විසඳා වදාළ ආකාරයට භාග්‍යවත් අර්හත් ගෞතම සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ වැඩ වාසය කරන සේක් නම්, ශ්‍රී භස්තය දිගුකොට ඔබ වහන්සේගේ සිරස මත පිටිමදමින් සාදුකාර දෙන සේක. සාදු ! සාදු ! ස්වාමීනි, මෙම ප්‍රශ්නයත් එසේම පිළිගන්නෙමි.”

යි ස්තෝත්‍ර කළහ.

නිමි.

පසුවදන

මෙම මාහැඟි දහමි ග්‍රන්ථය සම්පාදනය කරනු ලැබුයේ ලග්ගල කිවුලවාඩිය ගෞරව්‍යමිබාරාම භාවනාශ්‍රමය 2009 අගෝස්තු මාසයේදී ය. එය නැවත පිටපත් කර මුද්‍රණය සඳහා යොමුකරන්නේ ශ්‍රී කලාණි යෝගාශ්‍රමය, ගල්දුව, අම්බලන්ගොඩ 2014 සැප්තැම්බර් මාසයේදී ය.

විශේෂයෙන් මතක්කර දිය යුතු කරුණු කාරණා බොහෝ තිබුණත් කෙටියෙන් මතක් කර දෙන්නේ අකල් මරණ හතෙන් සඳහන් වෙනවා සා - පිපාසා දෙකෙන් කරගන්නා වූ අකුසල කර්ම මිනිසත් ආත්මභාවයේදී පමණක් බොහෝ දුර්ඝකාලිනව අවුරුදු සියදහස් ගනන් නොමැරී මැරී - මැරී කර්ම විපාක විඳින බව වර්තමානයේ ආයුෂ අවුරුදු 80 ටත් අඩුනමි සියදහස් ගණන් කියන්නේ මොනවාද කියා විවිච්චිපාවක් ඇතිකරගෙන මිත්‍යාදෘෂ්ටිගතව නිවරණය කරගෙන තව තවත් සසර දුකවැඩි කරගන්න එපා.

නවීන විද්‍යාව හැමදාම නවීනයි. අවුරුදු 50 න් පනහට එය වෙනස් වෙනවා. බුදු දහම ස්ථිරයි. එහි වෙනස්වීමක් අතිත - වර්තමාන - අනාගත නැත. එය සදාතනික විද්‍යාවකි. එදා මිළිඳු රජතුමාට නාගසේන මහරහතන් වහන්සේ විසින් ප්‍රශ්න විසඳා තිබෙන්නේ ඔරලෝසුවේ කටුව මෙන් සත්වයාගේ ආයුෂ අවුරුදු 10 සිට අසංඛ්‍ය දක්වා අඩු වැඩි වෙමින් පවතින නිසාත් සිය දහස් ගණනින් දේශනාකර වදාරා තිබුණත් ලක්ෂ කෝටි ගණනින් සඳහන්ව නැත්තේ එම කාල වකවානු තුල මනුලොව දෙවිලෝ වලට වඩා සුබෝපහෝගී පින්වත් සත්වයන් බොහෝ සෙයින් සිටින කාලවකවානු නිසා බව මතක් කරමි.

තවද මෙම ග්‍රන්ථයට ඇතුලත් පිපාසාවෙන් වන අකල් මරණ ගැන හොඳම ප්‍රසිද්ධ සිද්ධිය අලිමංකඩ හමුදා කඳවුර යටත්කර ගැනීමත්, එම යුධ උපක්‍රමය කරපු L. T. T. එක නැත්තටම නැතිවීමත් එයට සමානම වියටිනාමි යුද්ධයේදී ඇමරිකාව වියටිනාමයේ හද්ද පිටිසර දුගි දුප්පත් ගමක් වූ මිලාන් ගමේ හිටපු කුඩා දරුවාගේ සිට

මහල්ලා පමණක් නොව කුස තුල දරුවන් සිටින කාන්තාවන් පවා මරපු මිනීමරුවන්ට දඬුවම් නොදීම නිසා එය ආයුධයෙන් කල යුද්ධයක් නිසා බිත්ලාඩන් ඒ වෙනුවට භාවිතා කළේ මගි ගුවන්යානා 3 ක්. එයින් එකක් නාසා ආයතනයටත්, දෙකක් ලෝක වෙළඳ මධ්‍යස්ථානයටත් පහරදී මිලාන් ඝාතනයේ කර්මවිපාකය දිට්ඨ ධම්මවේදනිය වශයෙන් ඉල්ලන් කැම.

එසේම තවත් මිත්‍යාදෘෂ්ටි රාජ්‍යයක් වන ප්‍රංශය බුදු දහමේ පෙන්නන නොකටයුතු වෙළඳාමට අයත් ආයුධ වෙළඳාම වශයෙන් ඉරාක - ඉරාන යුද්ධය වෙනුවෙන් ඉරාක ජනාධිපති සදාම් හුසේන් ජනාධිපතිතුමාට දුන් පෝක්ලන්ත යුද්ධයේදී බ්‍රිතාන්‍ය සි පිල්ඩ් නැව විනාශ කරන ලද මිසයිල් සහ ඒවා ගෙනයන ගුවන්යානා විකුණා ඩොලර් ප්‍රකෝටි ගණන් ගත්තත් ප්‍රංශයේ දුගි පවුලක් මව - පියා - දරුවන් හත්දෙනාට පිවත් වන්න ආදායමක් නැති නිසා පාන්ගෙඩියක් ගෙන පෙති නවයකට කපා එම පෙති නවයේම වස ගා පළමුව දරුවන් හත්දෙනාට කවා දෙවනුව අඹුසැමි යුවලත් කා නව දෙනාම මැරුණේ එම අයගේ පෙර ආත්ම භාවයක වස විසෙන් ප්‍රාණඝාත කරතිබීමේ අකුසලයක් සහ නොකටයුතු වෙළඳාම එම මිසයිල් සහ ගුවන් යානා ආපන්ටිනාවටද විකුණා මහ බලවතුන් බවට පත්වුනත් කර්ම විපාකය මෙලොව වශයෙන් ලැබීම සර්වබල දෙවියන් වහන්සේටවත් වලක්වා ගැනීමට නොහැකි විය.

ඒ කෙසේද? එම මිසයිල් පහරින් බ්‍රිතාන්‍ය සතු නාවික හමුදා හටයන් 1250 ක් සමගින් C. PEELD සි පිල්ඩ් නැමැති යුධ නැව පපඩමක් පොඩිකරන ආකාරයට සුළු මොහොතින් විනාශයට පත්ව මුහුදුබත් වීම. එම පුවත මුලු ලෝකයම මවිතයට පත් කළ අතර ප්‍රංශ ජාතිකයෝ සියුම් මාන්ත්‍රයක් සමග සතුටක් භුක්ති වින්දේ මාසයක් පමණ කාලයකි. (අපගේ ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේට විඩුඩය කුමාරයාගේ සිද්ධිය සහ සසර සැරිසැරීමේදී වැදි කොවුල් පවුලක

ඉපදීමේ විපාකය මෙහි.) ප්‍රංශයේ පෙරපාසල් ළමයින් හතලිස් දෙනෙක් බස් රියකින් විනෝද ගමනක් යාමේදී එම බස් රථය අනතුරකට පත්ව එහි සිටි ළමයින් 40 ක් සහ අනෙක් අයත් එතනම මියයාම. මෙම පුවත් ඉතිහාසයේ කුණු කුඩයට ගියත් බුදුදහම සමග සසඳා බලන කල සත්‍ය ජයගති කියන කියමනත් නවීන විද්‍යාව පසුපස අදහාගෙන යන අයත්, ගැලවුම්කාරයෝ, පවු සමාකරන්නෝත් බොරු මායාවන් බව මේවායින් අවබෝධ කරගන්න පුළුවන් නම් මෙලොව පරලොව ජයගන්නා වෙනවා ඇත.

තවද ගින්නෙන් කරන මරණ ගැන දීර්ඝ විස්තරයක් ඇතුළත් කෙටි දහමි ග්‍රන්ථයක් වන “මෙණ්ඩක ප්‍රශ්නය” නමැති පොතෙන් මොනවට පැහැදිලි කර ඇත. කරුණු කාරණා එසේ නිසා දුකින් මිදීමේ දොරටුව බුදුසාසනය තුල මෙම අවස්ථාවේ විවෘතව තිබෙන නිසා අහෝ සසර දුකයි අහෝ සසර බියයි සසරින් මිදීමම සැපයි කියා සිතා අද මේ මොහොතේ පටන් සිතෙන්, කයෙන්, වචනයෙන් කරගන්නා වූ අකුසල් වෙනුවට සිතට පින් සිතිවිලි නංවාගෙන දාන - සිල - භාවනා - මෙත්‍රි - උපේක්ෂා සිතිවිලි උපදවා ක්‍රියා කරන මෙන් ඔබ සැමට මෙම දහමි පණිවිඩය මගින් දන්වා සිටිමි.

මීට,

පූජ්‍ය අකුරේගොඩ රතනසාර හිමි

ශ්‍රී කලාණ්ඩු යෝගාග්‍රාමය,

අම්බලන්ගොඩ.

24. 09. 2014

මෙත් වඩන
ලැබෙන අනුසස්
දෙසා ඇති
අනුව දක්වමි කරැණු

කෙනෙකුට
කැටිකොට
සුතුරට
මෙලෙසට

සැපසේ
සිහිනෙන් බිය
තුටින් පිබිදෙන්
ලැබෙයි හැකි නම් මෙත්

නිදන්නට
නොවන්නට
නට
වඩන්නට

මිනිසුන් පිය
අමනුස්සයොදු පිය
නිති දෙවියෝ
ඒ නිසා මෙත් වැඩුම

කරති
වෙති
රකිති
යහපති

ගිනි මිස අවි
කිසිවකින් කයට
සිත එකඟ
බලය හිමිවෙයි මෙයින්

කියන
නොපෙළන
කරවන
නොමදන

මුහුණ පැහැපත්
සිහියෙන් යුතුව
බඹලොවෙහි
පින්කමකි දෙලොවටම

වෙන
මියයන
ඉපදෙන
සැපදෙන

බුදු වදන්
ලැබෙන අනුසස්
සිත පහදවා
මෙත් වඩමු අද පටන්

පිළිගෙන
දැනගෙන
ගෙන
නිතියෙන

මුද්‍රණය :

